

Tollbamondás

1920-ban Lotz János szülei úgy döntöttek, hogy Amerikából visszatelepülnek Magyarországra. A kis Jánoska ekkor hétéves volt. A somogyvámosi iskolában folytatta tanulmányait. Böhm Sándor tanító bácsi nagyon elcsodálkozott a fiú értelmi képességén, nyelvtudásán, az olvasás iránti szeretetén.

Miután pár év múlva a falusi könyvtár összes könyvét elolvasta János, a tanító bácsi saját könyveit adta neki kölcsön. Egy anekdota is fennmaradt erről az időszakról. A könyvtáros néni nem hitte el, hogy János naponta két-három könyvet is el tud olvasni. Erre a kisfiú megkérte, hogy nyissa ki valahol a könyvet, és olvasson fel belőle pár mondatot. Amikor János kívülről folytatta a megkezdett szöveget, a könyvtáros elhitte, hogy valóban elolvasta a könyvet.

Útmutató a tollbamondáshoz

Írjuk fel a táblára: Böhm (ejtsd: böm)

A számneveket az évszám kivételével betűvel írják a diákok!

Először olvassuk el végig a szöveget, utána egy teljes mondatot olvassunk fel, majd kisebb egységekben diktáljuk le! A végén újra olvassuk el az egész szöveget!

Minden hiba 1 pontot von le a 20 pontos összpontszámból.

A vesszők és bekezdés helyét mondjuk meg!

Annyi ideig tart a tollbamondás, amíg minden diák végez.

1. Igaz vagy hamis?

6/

Tégy + jelet a megfelelő oszlopba!

Állítások	Igaz	Hamis
A nyilatkozó Lotz János fia.	+	
A nyilatkozó bátyja 8 évesen járhatott Magyarországon.	+	
Az interjú alanya a lányától tanul magyarul.		+
A két fotón apa és fia látható.	+	
A nyilatkozó apja Somogyvámoson született.		+
Az interjú Bonyhádön készült.	+	

2. Mit jelent a szövegből származó két idézet? Válassz a két-két jelentés közül!

6/

Karikázd be a helyes válasz betűjelét! Majd a válaszokban kiemelt szavak alapján írd melléjük egy-egy megfelelő rokon értelmű szót vagy kifejezést!

kissé „elérhetetlen” emberek voltak

- a) Nagyon **elfoglaltak** voltak a szülei, és emiatt kevesebb időt töltöttek együtt, mint amennyit a gyerekek szerettek volna. Rokon értelmű szó, kifejezés: **pl. nem ér rá, nincs egy szabad perce, lekötötte magát**
- b) A szülők munkájuk miatt **messze** éltek, és ez nem tette lehetővé a családi beszélgetéseket. Rokon értelmű szó, kifejezés: **pl. távol, nem helyben**

mindig a miérteket ... kerestük

- a) Az apa által tanított dolgokra gyakran kerestek **magyarázatot**, ezzel töltötték a szabadidejüket. Rokon értelmű szó, kifejezés: **pl. indok, indoklás, ok**
- b) A világ összefüggéseivel kapcsolatban keresték meg az okokat, ennek **fontosságára** tanította meg az apa a fiát. Rokon értelmű szó, kifejezés: **pl. lényeges, alapvető, jelentős**

3. Így őrzi az iskola Lotz János emlékét. Írd öt olyan hagyományt a gimnáziumban – a szöveg alapján-, amellyel Lotz János emlékének adóztak 2011-ig!

5/

- a) Lotz János szövegértési és helyesírási verseny
- b) emléktábla
- c) megemlékezés
- d) szalagkötés
- e) Lotz fiának a meghívása, kapcsolattartás

4. Milyen színekből áll a szalag, amelyről a szöveg első részében olvastál (nemzeti)?

3/

piros-fehér-zöld

1. Karikázd be a helyes írásforma betűjelét!**6/**

A zene világnapja ... van.

- a) **október 1-jén** b) október 1.-én c) okt. 1.-én

Az ... jó illatú.

- a) Ariel Mosópor b) Ariel-mosópor **c) Ariel mosópor**

A ... lakó hölgy nagyon kedves.

- a) Lotz Utcában **b) Lotz utcában** c) Lotz-utcában

... a magyar szabadságharc egyik nagy alakja.

- a) Kossuth Lajos** b) Kosuth Lajos c) Kossut Lajos

Nyáron egy feledhetetlen délutánt töltöttünk a ...

- a) Margit Szigeten b) Margit szigeten **c) Margit-szigeten**

Te már jártál a ...?

- a) Margit Hidon **b) Margit hídon** c) Margit-hídon

2. Tagold, majd írd le a helyesírás szabályainak megfelelően az alábbi mondatokat! A mondatvégi írásjelekre is figyelj!**10/**

Neked sem kell visszamenned még?/.

Minden magyarnak el kellene mennie egyszer Ópusztaszerre./!

Bárcsak el tudtál volna jönni hozzánk szilveszterkor!

Meg ne edd az összes gyümölcsöt!

2022. jan. 5-én hazautaztam a szüleimhez.

Minden mondat esetében annyit vonjunk le a maximálisan adható 2 pontból, ahány hiba van, beleértve a mondatvégi írásjelet is.

3. Egészítsd ki az alábbi mondatokat a megfelelő betűkkel!**10/**

Ha nem tetszenek neked ezek a könyvek, ne vedd/veggyed meg őket!

Ne kezdj/kezdjél el nyafogni, hidd/higgyed el, nem mész vele semmire!

Mielőtt megmetszed a fákat, ne felejtssd/felejtse el elolvasni a szakirodalmat!

Pista bácsi azt kérte tőlünk, hogy játsszunk támadóbban, és mindenképpen lőjünk gólt!

Feri, mondd/mondjad meg anyunak, hogy hagyjon az asztalon egy kis pénzt fagyira!

4. Jelöld, hogy milyen magánhangzót kell írni a következő szavakban!**14/**

1: rövid magánhangzó

2: hosszú magánhangzó

X: rövid is, hosszú is lehet

__titárs	2
ár__	X
k__ros	X
fi__k	X
__voda	2
bölcs__de	2
ir__gy	1
mind__g	1
b__ntetés	1
v__ziló	2
__rt	X
gy__rma	1
h__zat	X
gy__jtő	2

5. Helyes vagy helytelen? A hibásan írt szavakat írd le kijavítva, a hibátlanokat pipáld ki!**12/**

hÚgom

elfojt PIPA

különben PIPA

bölccsé PIPA

muszáJ

szegfű PIPA

áLlvány

imáDkozik

küldd PIPA

textil PIPA

benn v. bent**megbocsát****6. Írd le számjegyekkel az alábbi szókapcsolatok kiemelt szavait, és kapcsolj hozzájuk, ha szükséges, toldalékot!****8/****négyes** számú versenyző **4./4-es****negyediknek** ért célba **4.-nek**a **negyedik** a tornasorban **4.****néggyel** osztható szám **4-gyel**május **negyedikén** **4-én****négyest** kapott **4-est**a **negyediken** lakó lány **4.-en****négyszer** próbálkozott **4-szer****Összesen: 60 pont****Elért pontszám: _____**